

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा नवम्बर/ दिसम्बर, २०१६

कक्षा – शास्त्रियतृतीयवर्षम् (SEM-5)

प्रश्नपत्रम् – ७

गुणाः – ७०

विषयः – फलितज्योतिषम्

कोड – C.E.3.5.9

समयः – ११:००-०२:००

दिनाङ्कः – १-१२-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः – पञ्चस्वराः लघुजातकम्

प्रथमान्विति: (Unit-1)

प्रश्नः – १ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सप्रसंगं व्याख्यां कुरुत । ०८

- (१) वेदपञ्चनखान्दत्वा बह्व्यष्ट समयं तथा।
भुवनं युगलञ्चैव दश देयास्तथैव च।
(२) कर्के धनुषि मीने च हरिकीटघटेषु च।
कन्या मकर युकेषु तुलामीनाङ्गनासुच ॥
(३) भूवर्षे हि बृहस्पतिनिगदितं सार्द्धद्वयं भास्करो।
पादं वासरयुग्मकं मृगतनो पक्षत्रयं भूमिजे।
षड् विंशानि दिनानि दानवगुरोर्द्वाविंशरात्रि बुधे
षड् मासं ससमामितं बिधुरिपोर्मासं तथा भास्करो॥

प्रश्नः – २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्य उपरि निबन्धं निबन्धयत । ०८

- (१) वेधप्रकारः (२) बालारिष्टसमयज्ञानम्।

प्रश्नः – ३ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४

- (१) अरिष्टप्रमाणम् (३) वधैक्यांकविचारः
(२) ग्रहाणां राशिभोगकालः (४) ग्रन्थानुसारं शनिफलविचारः

प्रश्नः – ४ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०५

- (१) कुजः कति दिवसपर्यन्तं एकस्मिन् राशौ तिष्ठति? (५) ग्रन्थानुसारं शीघ्रग्रहाः के?
(२) त्रिपताकिचक्रे याम्योत्तररेखाः कति लेख्याः? (६) शुभखेटाः के ?
(३) पञ्चस्वराग्रन्थस्य लेखकः कः? (७) शुक्रस्य उच्चराशिः कः ?
(४) त्रिपताकिचक्रे कुम्भराशेः कति संख्या लेख्या?

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

प्रश्नः – ५ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां कुरुत । ०८

- (१) षड्भिर्भक्त्वा तिथिर्ग्राह्या वारो ग्रह्याश्च सप्तभिः ।
पक्षेन्दु शेषिते लग्नं घटीभिश्च घटीं वदेत्॥
(२) अष्टमस्थो यदा पापः सौम्यश्चेद्वादशो स्थितः।
तदा मृत्यु ब्रजेदेव देवराज समो यदि॥
(३) शनिगेहे यदा राहुः शशि सिंहे भवेद्यदि।
शिरश्छेदाख्ययोगोऽयं विष्णुना परिकीर्तित ।

- प्रश्न: - ६ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत । ०८
- (१) निधनस्य षोडशयोगाः (२) कुम्भमीनस्य द्रेष्काणफलम्
- प्रश्न: - ७ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) मृत्युकथने तिथ्यादिज्ञानम् (३) मिथ्यावादीयोगः
(२) समात्रामरणयोगः (४) जारजातभङ्गकथनम्
- प्रश्न: - ८ अधोनिर्दिष्टेषु पञ्चानाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०५
- (१) चन्द्रस्य होरा कदा भवति ? (५) कण्टकसंज्ञा कस्य स्थानस्य अस्ति ?
(२) जलजन्तुभिः कदा हन्यते ? (६) जातः गोवधी कदा भवति ?
(३) सूर्यचन्द्रौ अरिभावस्थौ चेत् किं फलम् ? (७) शुक्रवत्सरस्य किं फलम् ?
(४) पापग्रहस्य महादशायां एवं तस्यैव अन्तर्दशायां अरियोगे किं फलम् ?
- तृतीयान्विति: (Unit-3)**
- प्रश्न: - ९ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः व्याख्यां कुस्त । ०८
- (१) पुंस्त्री-क्रुराऽक्रुरौ चर-स्थिर-द्विस्वभावसंज्ञश्च।
अजवृषमिथुनकुलीरा पंचनवमैः सहैन्द्रयाद्याः॥
(२) मेषाद्यश्चत्वारः सधन्विमकराः क्षपाबलाः ज्ञेयाः।
पृष्ठोदया विमिथुना शिरसान्ये ह्युभयतो मीनः॥
(३) क्षीणेन्द्रौ द्वादशगे लग्नाष्टमराशिसंस्थितैः पापैः।
सौम्यरहिते च केन्द्रे सद्यो मृत्युर्विनिर्देश्य ॥
- प्रश्न: - १० अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं निबन्धयत । ०८
- (१) लग्नायुसाधनम्। (२) अरिष्टभंगविचारः।
- प्रश्न: - ११ निम्नलिखितयोः कस्यचिदेकस्य उपरि टिप्पणीं लिखत । ०२
- (१) केन्द्रादिसंज्ञा
(२) लग्नेशकृदरिष्टभंगयोगः
- प्रश्न: - १२ अधोलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः अतिलघूत्तरं लिखत । ०२
- (१) द्विपादराशयः के ? (३) चन्द्रस्य मित्रग्रहाः के ?
(२) दीवाबली राशयः के ? (४) अपचयस्थानानि कानि ?

***